

DISSERTATIO 2
JURIS ECCLESIASTICI

DE

JURE PATRONATUS LAICO
AD COLLEGIUM ECCLESIASTICUM TRANSEUNTE
RESERVATIONUM REGULIS

HAUD OBNOXIO.

AD

ILLUSTRANDUM

§. I. CAP. UN. DE JURE PATRON. IN 6.

QUAM

SELECTIS EX JURE ECCLESIASTICO GERMANICO
VARIIS THESISIBUS
ERDITORUM DISQUISITIONI
submit

D. PAULUS DREESEN, Cronenburgensis

Jurium Auditor.

IN ACADEMIA ELECTORALI BONNENSI

ad Diem XXV. Februarii An. M.DCC.LXXVIII.

Horis confectis.

BONNÆ, in Typographia Electorali-Academica.

Flosculus Bentheim

*Non simus parvuli fluctuantes, nec circumferamur omni vento
Doctrinae in nequitia hominum, in astutia ad Circumventionem
erroris. Veritatem autem facientes, in Charitate crescimus in illo
per omnia, qui est Caput Christus. D. PAULUS Ep. ad Ephes. IV. C.*

§. I.

Juris patronatûs notio.

Jus patronatus, prout in præsens spectatur, est *Jus singulare præsentandi Clericum ad Beneficium vacans, competens personis sive ecclesiasticis, sive laicis, qui sacra & venerabilia loca ædificârunt vel restaurârunt, vel dotârunt, comprehensens alias simul in compensationem bujus pietatis prærogativas.*

- a) Alii aliam adferunt DEFINITIONEM *Juris patronatûs*. De quo vid. FLORENS ad Tit. *de Jure patron.* BOEHMER in *Jure eccles. prot.* ad eundem Titulum §. 4.

§. II.

Juris patronatûs Laicorum prima vestigia.

Ex quo tempore Laici, Ecclesiarum Patroni & Fundatores esse cæperunt, sacrae Leges mox specialia jura & prærogativas Laicis reservârunt, & quidem I) iisdem concedebatur locus honoratior in comitatu Episcopi ad Ecclesiam; a) II) Jus percipiendi suffragium vitæ, si Fundatores aut eorum filii redigerentur ad inopiam; b) III) Jus salutarem sollicitudinem adhibendi, ne ulla inferretur noxa bonis à se Ecclesiæ relictis; c) IV) Jus, ut eorum nomina recitarentur in Ss. Missæ Sacrificio, atque V) ut Presbyteri thuris suffitum, in signum eminentiæ, Fundatoribus exhiberent. d) Tandem Seculo VII. medio in Hispania laicis Fundatoribus reservabatur Jus Episcopo offerendi Rectores idoneos in Basilicis à se fundatis ab eodem ordinandos. e)

- a) Ex Decreto GELASII P. I. circa annum 490. apud GRATIANUM *Can. 26. XVI. q. VII.* cf. BOEHMERUS in corpore Juris. can. Tom. I. *in notis ad hunc Canonem.*
b) In Concilio TOLETANO IV. an. 633. apud GRATIANUM I. cit. *Can. 30. A p. 23 de jure-bell.*
c) In Concilio TOLETANO IX. an. 655. apud GRATIANUM I. cit. *Can. 31.*
d) In Concilio EMERITENSI Hisp. an. 666, apud HARDOIN *Tom. III. Concil. p. 1005.*

e) Jus hoc præsentandi in Concilio Tolet. IX. cit. *cap. 2.* laicis Fundatoribus adscribitur, & quidem sub pœna nullitatis verbis sequentibus: *decernimus, ut quamdiu Fundatores Ecclesiarum in hac vita superstites extiterint, pro eisdem locis curam permittantur habere sollicitam, atque Rectores idoneos in eisdem Basilicis iidem ipsi offerant Episcopis ordinandos. . . quodsi spretis superstibus Fundatoribus Rectores ibidem præsumpserit Episcopus ordinare, & ordinationem suam irritam noverit esse, & ad verecundiam suam alios in eorum loco, quos iidem ipsi Fundatores condignos elegerint, ordinari.* *Can. 32. XVI. q. XII.*—Quod Jus Seculo VIII. in Germania Fundatoribus Ecclesiarum extitisse reservatum est testis Constitutio S. BONIFACII *an. 745.* pro Germania edita: quâ prohibuit, *ut Laici non audeant munera exigere à Presbyteris propter commendationem Ecclesiæ.* Vid. COLLETI *Concil. Collect. Tom. VIII. col. 310.*

§. III.

Juris patronatûs Laicorum ab ecclesiastico prima distinctio.

Væ eadem Jura omnibus Fundatoribus & Patronis sive Laici fuerint, si sive ecclesiasticæ personæ reservabantur, adeo ut multis Seculis unius duntaxat generis *Jus patronatûs* fuerit; a) donec Seculo XIII. errore Glossatorum & DD. prima distinctio inter *Jus patronatûs laicum & ecclesiasticum* fuerit inducta, ex eo, quod sacris Canonibus *pro exercitio Juris patronatûs* diversum tempus legerent constitutum, & quidem 1) TRIMESTRE in Concilio LATERANENSI III. *an. 1179.* b) quod 2) ad QUADRIMESTRE c) & 3) ad SEMESTRE ab ALEXANDRO III. d) extendebatur; quod tempus cum 4) INNOCENTIUS III. ad spatium QUADRIMESTRE limitaret, e) interpretes, ut hos Canones sibi invicem conciliarent, agebant: INNOCENTIUM III. de *Jure patronatûs Laico*, ALEXANDRUM verò III. de *Jure patronatûs ecclesiastico* esse intelligendum.

a) FLORENS *ad Tit. de Jure patron.*

b) Apud HARDUINUM *T. VI. Concil. P. II. p. 1680.*

c) *C. 3. de Jure pat.* ubi in fine ex errore in Concilio Lateranensi III. statutum fuisse legitur *quadrimestre.*

d) *Cap. 22. eod. anno 1180.*

e) *Cap. 22. eod.*

Innocentius III. de Jure patronatûs Laici. c. 2. §. 6.

§. IV.

Inde Dubium 1) nascebatur, an Jus patronatûs Clerici esset censendum ecclesiasticum?

Primæ huic differentiæ inter Jus patronatûs laicum & ecclesiasticum à Jure nostro decretalium inductæ, mox jungebantur aliæ, ut 1) Patronus laicus variare posset, non verò ecclesiasticus; a) 2) ut Clericus patronus præsentans indignum eâ vice Jure præsentandi excideret, non verò Laicus; b) 3) ut Legatus de Latere conferre posset Beneficium Juris patronatûs ecclesiastici non verò Laici; c) Hisce differentiis inductis mox sub Innocentio III. gravissimum movebatur dubium: an Jus patronatûs à personâ ecclesiasticâ possessum censendum sit laicum an ecclesiasticum? quod idem Papa resolvit sub distinctione: si Clericus *ratione Patrimonii* Jus præsentandi obtineret, *laicum*, si *ratione Ecclesiæ vel dignitatis*, censendum fore *ecclesiasticum*. d)

a) C. 5. & 24. de Jure patron.

b) *Ibidem*.

c) C. 28. eodem.

d) *Ibidem*.

§. V.

Dubium 2): an Jus patronatûs ex origine Laicum ad Ecclesiam vel Monasterium transiens fiat ecclesiasticum quoad præsentationem?

Dubium hoc prius an. 1298. mox excepit alterum, videlicet: *an Jus patronatûs, quod ex fundatione & dotatione foret à Laicis acquisitum, ad Ecclesiam vel Monasterium transiens redderetur ecclesiasticum, quoad præsentationem?* quod dubium BONIFACIUS VIII. resolvit in §. 1. Cap. un. de Jure patron. in 6. quam decisionem, quia præsentis Dissertationis objectum atinet, integram, prout extat in corpore Juris Boehmeriano adferre placuit:

SUMMARIUM: *Laicus quadrimestre tempus habet ad præsentandum, Ecclesia verò semestri: licet à Laico adquisiverit Jus patronatûs. Hoc dicit. Dominicus.*

TEX.

TEXTUS. §. I. *verum licet Patronus laicus ad præsentandum tempus habeat quadrimestre duntaxat; Ecclesia tamen vel Monasterium, cui facta est à Laico Jus patronatûs collatio, tempus habet semestre: & omnino quantum ad præsentationem pertinet, non ut Patronus laicus, sed ut Patronus ecclesiasticus debet reputari. **

* De ecclesiasticis reputatur. C. R.

§. VI.

Hanc Decisionem BONIFACII VIII. extendebant ultramontani ad Regulas Reservationum papalium & quidem olim simpliciter.

Natis post tempora BONIFACII VIII. Reservationibus papalibus Beneficiorum ecclesiasticorum, nata mox etiam quæstio fuit: *an Beneficia Juris patronatûs subessent Reservationibus?* quam decidebant Pontifices, condendo Regulam CANCELLARIÆ a) quâ statuitur: ne super Beneficiis Juris patronatûs laici expediantur Literæ provisionis, nisi 1) *in Casu devolutionis*, aut 2) *cum Clausula: ut Patronorum consensus accedat*, atque 3) *si Principis foret Jus patronatûs expressa ejusdem mentio sit necessaria*; vi cujus Regulæ, dum Jus patronatûs ecclesiasticum credebatur subesse Reservationibus generalibus, rursus movebatur dubium inter curialistas, an Jus patronatûs ex origine suâ laicale collatum in Monasterium aut Ecclesiam censendum sit *ecclesiasticum* ad effectum, ut Reservationibus papalibus & *alternativæ* subjiciatur? quo in dubio OLIM practici Curie plures in Sententiam affirmativam indistinctè abierunt docentes: *subesse Reservationibus. b)*

a) Reg. Cancell. 42. aliàs 40.

b) Seducti videlicet autoritate GLOSSÆ ad §. 1. Cap. un. de Jure patronatûs in 6. quæ verba textûs: *quantum ad præsentationem*: extendebat ad præventionem & collationem Legati à Latere, vide GARCIA Tract. de Benef. Part. V. Cap. I. n. 552. ubi ità quoque indistinctim decisum esse à Reverendissimis Patribus ROTÆ tradit.

§. VII.

§. VII.

Postea verò sub Limitatione 1) nisi aliter in translationis Actu fuisset cautum.

Uæc opinio, quatenus indistinctè Jus ejusmodi Patronatûs laicum in Ecclesiam translatum subicit Reservationum Regulis, displicuit postea Romanæ Curix Patribus, & æquioribus pragmaticis; quare hæc Limitatione opinionem istam circumscripterunt, *nisi aliter in ipso translationis Actu conventum sit*, atque in *qualitate Juris Patronatûs laicalis* in Ecclesiam translatum & ab eâ acceptatum; a) quemadmodum docet PYRRHUS CORRADUS. b) *Pulcherrimum dubium*, ait, *me Romanam Curiam insequente fuit in Rota propositum*: An Jus Patronatûs in Monasterium translatum in *qualitate juris Patronatûs laicalis* cadere debeat sub Regulis Reservatoriis? & *fuit resolutum*: Prædictum Beneficium esse Juris Patronatûs laicalis, licet illius Exercitium sit penes Ecclesiam, proinde non cadere sub dictis Regulis, hæc *Decisio*, pergit, *fuit tenta tanquam celebris, & circumferebatur per manus omnium ferè Curialium.* c)

a) LOTTERIUS *de re Benef. Lib. 2. Q. 10. n. 8.* Addens hanc rationem: quia absurdum est, quod Ecclesia in Parte approbet (translationis) Actum, & in parte reprobet. Hunc sequitur LEURENIUS *for. Benef. Sect. 1. C 1. q. 16. Quid sit Jus patronatûs laicale? n. 7*

b) *Lib. IV. Cap. II. n. 58.*

c) Mirabantur nempe practici Romani, judices Rotæ exigente Justitia *ex Parte* discessisse à praxi Majorum suorum, contra Reservationes Papales decidendo, Jus Patronatûs laicale, in Ecclesiam seu Monasterium translatum in *qualitate laicali* non subesse Regulis reservatoriis.

§. VIII.

Limit. 2) nisi Monasterium vel Ecclesia in quocunque mense esset in possessione præsentandi.

Altera, priorem Limitationem, circumscriptio pro nostro Casu novissimis temporibus per judices Curix Romanæ fuit agnita celebri decisione an. 1752 sub Benedicto XIV emanata: Occasio illius decisionis fuit ista: Vacabat in Diocesi Trevirenfi an. 1748 Parochia *Nider-Emmel* ad Mosel-

Mosellam in Mense Papali, de Jure patronatûs Carthusiæ Trevirensis, ex translatione nobilis Familiæ, à qua in *qualitate Juris patronatûs* laicalis fundatum fuit; Archiepiscopus Trevirensis t. t. Jure alternativæ ex Indulto concessæ Parochiam contulit Clerico A. Monasterium ad illam præfentavit Clericum B. qui lite coram Commissione Archiepiscopali deducta succumbens appellavit Romam, atque coram quatuor judicibus Commissariis à Benedicto XIV impetratis contra provisum Archiepiscopalem vicit *cum expensis* ex hoc principio: *quod Carthusia Trevirensis fuisset semper in quasi possessione præsentandi. a)*

a) Ratio decidendi inserta legitur ipsi Sententiæ judicum Romanorum cujus Copia authentica mihi nuper communicata fuit.

§. IX.

Indistinctè tamen ejusmodi Jus Patronatûs subesse eatenus volunt Romani Reservationum Regulis, ut possint Beneficia ejusdem Juris resignari in favorem coram Papa.

Præter has limitationes Practici ultramontani, aliam agnoscunt nullam, quinimo, teste praxi, pro nostra saltem Diœcesi, Jus patronatûs originetenus Laicum, postea in Ecclesiam translatum reddi eatenus saltem ecclesiasticum putant, ut, quanquam Beneficia Juris patronatûs Laici resignari in favorem sinè expresso Patronorum Consensu in Curia nequeant, neque juri Laicorum valeat derogari, renuntiari tamen in favorem coram Papa possint Beneficia Juris patronatûs Laici in Ecclesiam translati, non requisito imò invito patrono, ex Principiis 1) quòd Actus translatus privatorum imponere non possint legem Pontifici in quo est plenitudo potestatis, imò absolutum Dominium omnium Beneficiorum; 2) quia in Jure patronatûs ad Ecclesiam translato cessat ratio favoris juris patronatûs Laici, quæ est ista: ne retrahantur Laici à Foundationibus Ecclesiarum, 3) quia ex *Cap. un. de Jure Patron. in 6. §. 1.* tale Jus patronatûs pro ecclesiastico habendum venit, proin resignabile in Curia censetur. a)

a) De praxi Curia Resignatio quoque in favorem admittitur in Beneficiis juris patronatûs in Ecclesiam translati, quæ omni mense pertinent ad patronum (§. VIII.)

Pro Germania ejusmodi Jus Patronatûs non subest Reservationum Regulis ad Effectum Resignationis in favorem — 1) quia quantum ad reservationem Jure patronatûs Laicorum semper censetur.

Quæ hætenus §. præc. diximus facilè transeunt, si principiis ultramontanis inhærere velis, at verò res tota aliter se habet, si punctum Juris, atque germanicæ nationis statum ac Jura consideres; quæ Jus commune quidem concernunt, ex *Cap. un. cit. §. I.* Doctrina nostra facili negotio elicitur, si penitiùs attendatur, ad quæsitum, quod sibi propositum decidere Papa BONIFACIUS VIII. voluit; si verba ipsa, modusque decidendi considerentur. Quæstio, super quâ idem Papa consultus respondit, erat ista: *quo fatali temporis* in præsentando uteretur Ecclesia, quæ à laico adquisivit Jus patronatûs? nullatenus quæsitum fuit, an Beneficium Juris patronatûs à laico ad Ecclesiam translati esset *præventioni, reservationi, aut resignationi in favorem* obnoxium? hunc non fuisse quæstionis sensum innuit summarium prædicti textûs atque colligitur ex modo decidendi, qui summopere restrictivus est, atque tale Jus patronatûs laicum in Ecclesiam translatum reddi ecclesiasticum tantum *secundum quid præsentationis* scilicet, disponit; quodsi enim omni ex parte atque in totum fieri ecclesiasticum voluisset Pontifex, cur terminis generaliter decisivis non utitur? cur ad *solam* præsentationem decisio restringitur? subintrare igitur hic credimus Regulam interpretandi depromptam ex *Cap. 12. de decimis: quodsi Papa tale Jus patronatûs voluisset fieri ecclesiasticum simpliciter & in totum, utique id posuisset.* Alia enim & prorsus distincta hæc duo sunt, quantum ad præsentationem & quantum ad reservationem in favorem; porro quis credat, mentem Legislatoris canonici Bonificii tum fuisse, ut vellet Jus patronatûs ejusmodi in Ecclesiam translatum fieri ecclesiasticum, quantum ad *resignationem* in favorem, cum hæc partus sit recentioris ætatis atque illo tempore prorsus incognitus. a)

a) Penitus igitur exorbitans est tum à mente Legislatoris, tum textu decisivo, qui particulam prorsus limitativam in ore habuit, tum à fanis interpretationum Regulis antiquata illa Curialistarum sententia, quæ tale Jus patronatûs ex translatione in Collegium ecclesiasticum

B

prorsus

prorsus in *ecclesiasticum* transmutari tuetur — neque opponas nobis
authoritatem *Glossæ ad C. un. cit. in 6.* quæ tale Beneficium
veluti ecclesiasticum collationi Legati à Latere ex translatione in
Ecclesiam subjici opinatur, etenim *Glossa* in multis exorbitat, atque
mentem Papæ decidentis sapissimè haud assequitur. Vid. *Diss. NOSTRA*,
exhibens *Syllogem Juris eccles. antiqui, medii & novissimi* ed.
Treviris 1772.

§. XI.

II) *Quia ejusmodi Beneficia non subsunt alternativæ mensium.*

Postquam ex famoso *Cap. un. cit. de Jur. pat. in 6.* nihil erui posse in
favorem Reservationum papalium quoad Beneficia Juris patronatûs
laici in Ecclesiam translati, hætenus vidimus; restat ut inquiratur, *an*
ex Concordatis Germaniæ ostendi queat talia Beneficia subesse alternativæ
mensium ibi stabilitæ? nihil desuper videmus in Concordatis; etenim 1)
certissima & ab omnibus Juris sacri germanici Antecessoribus doctrinâ
adoptata est, ut, cum Reservationes sint odiosæ ordinariis Collatoribus
Germaniæ, semper, si dubium oriatur, contra Reservationes sit pronun-
tandum; a) quando Jus patronatûs ex origine laicum transit ad Eccle-
siam, dubium oritur: *an eatenus mutetur Juris patronatûs natura, ut*
transseat in numerum reservatorum? in dubio hoc, nonne applicanda
constans & recepta Regula in favorem Patroni ordinarii? nonne præsumptio
est fortissima, *Jus patronatûs* tamdiu pristinam suam conservare libertatem
contra Reservationes, quam ex origine habuit, donec evidentè doceatur,
Nationem germanicam voluisse talia Beneficia includi in Reservatio-
num Legibus? at verò 2) Natio germanica potius hæc Beneficia à Re-
servationibus omninò libera esse voluit; etenim in Instrumento Concor-
datorum Aschaffenburgenis stabilitâ alternativâ, relinquitur ordinariis
Collatoribus, QUI EAM NB. ACCEPTARE VOLUERINT, tempus congruum
acceptandi; igitur, qui Collatores alternativam non acceptârunt, Reserva-
tionibus immunes existunt, ceu plures hodie Ecclesiæ sunt in Germaniâ
ex hac causa alternis mensibus haud obnoxia: b) quis verò credat, Ec-
clesiam, ad quam Jus patronatûs ex origine laicum post Concordata cum bonis
transit, Jus patronatûs eatenus acceptare, ut simul acceptet alternativam, quam
accep-

acceptare non tenetur? an Collatoribus invitis, Authores Concordatorum obtrudi alternos menses voluerunt contra expressam Concordatorum literam? nonne potius expressa mens est tum transferentium, tum acceptantium, ut, in quocunque mense Beneficium vacabit, liberum sit exercitium Juris patronatûs? c) quare etiam Reverendissimus ac Eminentissimus Archiepiscopus noster etsi Indultarius in mensibus reservatis collationem talium Beneficiorum, si per obitum in suis mensibus sint vacantia, prætendit nunquam.

a) Atque ex hac Regula Interpretes Germaniæ Concordatorum docent Jus patronatûs mixtum non subesse Reservationibus, propter illarum odium, & favorem ordinariorum Collatorum.

b) Cf. BARTHELIUS *Diff. III. ad Concord. germ.*

c) Miramur itaque dari posse Interpretes Juris, qui Pacta Germaniæ quoad Reservationes extendenda esse ajunt, ad Beneficia Juris patronatûs laici, post Concordata fundati, post ea in Ecclesiam translati, cum de iis tempore Concordatorum ne quidem fuerit cogitatum.

§. XII.

Ergo nec subsunt facultati resignandi in favorem in Curia.

Quodsi ejusmodi Beneficia non subjaceant alternativæ Mensium, ceu illa non subjacere §. præc. ostendimus, atque nequidem ab Indultario conferri posse novissimè judicatum (§. VIII.) fuit; prona ex Legibus Imperii nostri fundamentalibus est sequela, ut neque subsint Reservationum Regulis quoad Resignationes in favorem; etenim Capitulatio Cæsarea Art. XIV. §. 1. disertis Verbis disponit: *Wir sollen und wollen auch in künftiger unserer Regierung, bey dem heiligen Vatter dem Pabst, und Stuhl zu Rom unser bestes Vermögen anwenden, daß von demselben, gleich Wir obnebin des Vertrauens seynd, die Concordata Principum, und die zwischen der Kirche, päpstlicher Heiligkeit oder dem Stuhl zu Rom und der deutschen Nation aufgerichtete Verträge, wie auch eines jeden Erz- und Bischofen, oder deren Dom-Capitulen, absonderliche Privilegia, hergebrachte Statuta und Gewohnheiten allerdings beobachtet,*

und dagegen durch unförmliche Gratien, Rescripten, Provisionen, Annaten, der Stift-Mannigfaltigung, Erhöhung der Officien im römischen Hof, und Reservation, Dispensation, und sonderlich RESIGNATION, dann darauf UNTERNEHMENDE COLLATION allsolcher Præbenden, Prælaturen, Dignitäten und Officien (welche sonst per obitum ad Curiam Romanam nicht devolviret werden, sondern jederzeit, obverachtet, in welchem Monat sie auch ledig und vacirend würden, denen Erz- und Bischöfen, auch Capitulen und ANDEREN COLLATOREN beimfallen) wie weniger nicht per Coadjutorias Prælaturarum Electivarum & Præbendarum super Statu Nobilitatis, oder in andere Wege, zu Abbruch deren Stiftern, Geistlichkeit, und anders wieder gegebene Freyheit und erlangte Rechten... ZU NACHTHEIL DES JURIS PATRONATUS in keine Weise gehandelt. Hæc Dispositio Imperii fundamentalis post repetita sæpius Gravamina à patronis interposita contra reservationes Papales ex Capite Resignationum in favorem pro Imperio, fuit condita; a) vi illius Legis pollicetur Augustissimus sese defensurum Jura Patronorum sive ecclesiasticorum sive laicorum contra resignationes Beneficiorum, quæ nunquam per obitum ad Curiam Romanam devolvuntur, sed in quocunque mense vacant, ab Ordinariis conferuntur, atque hanc suam Protectionem sæpissimè Imperator Patronorum ac Jurium germaniæ Protector interposuit, ceu exempla plura manutenentiæ attulit cl. SCHLÖER Juris sacri Antecessor Moguntinus. b)

a) Cl. NELLERI Diff. de Statu resignat. in favorem &c. in Thes. Schmitt T. VI.

b) Diff. ad Concord. german. de reserv. Benef. ex qualit. vacat. per Resignationem &c. Ed. 1777. §. ult.

§. XIII.

Et quidem nullâ consuetudine contraria obstante.

At verò consuetudinem resignandi Beneficia illa, quæ nunquam per obitum ad Curiam devolvuntur, sibi obstare forsan credant Patroni? R. nequaquam — Etenim 1) Actus universali lege Imperii constanter & iteratis vicibus contradicte, operari consuetudinem, quæ Jus tribuit, non possunt;

possunt; ejusmodi Actus Resignationum Beneficiorum in Curia, quæ per obitum adhuc devolvuntur nunquam, à tempore, quo Articulus XIV. §. I. Capitulationi Cæsareæ insertus fuit, publica hæc Imperii lege contradicte sunt, atque in Capitulat. novissima sub moderno Augustissimo contradicebantur, ut prorsus salvum & integrum fuerit conservatum Jus Patronis Ordinariis conferendi Beneficia semper in quocunque Mense *inattentis Resignationibus in favorem*. Deinde 2) quando hæctenus securæ transierunt Resignationes Beneficiorum apud Sedem per obitum nunquam vacantium, id potissimum ex eo factum fuisse credendum est, quòd Patroni Antecessores, Resignationis ac respectivè provisionis Romanæ Bullam acceptando, hanc provisionem ratam habendo *suam* fecerint, quæ secuto Ratihabitio, atque Consensus interpositio Jus Patronatûs illæsum conservavit, neque Legem imponere potuit Successoribus, quibus factum Antecessoris nocere haud potuit, eò magis, quòd talis consuetudo impedire nequeat Augustissimum & Summum in Germania Jurium ecclesiasticorum Protectorem, ne Jus suum supremæ Advocatiæ interponat, quòd à Gravatis Jure merito imploratus exercet, & vi Capitulationis Cæsareæ interponere tenetur.

§. XIV.

III) *Quia Resignationes Beneficiorum, quæ ad Curiam per obitum nunquam devolvuntur, sapiunt præventionem, quæ est contraria Concordatis.*

Tertia demum Ratio, quare Beneficia, per obitum ad Curiam Romanam nunquam devolvenda, neque subsint facultati Resignandi in favorem, ex eo petitur, quòd ille præventionis modus circa Collationes Beneficiorum summè odiosus visus sit Nationi Germanicæ nec non Patribus Concilii Tridentini; quare in Concordatis literaliter statuitur, quòd *Sanctissimus Dominus noster per quamcunque aliam Reservationem, Gratiam expectativam, aut quamvis aliam Dispositionem sub quâcunque Verborum forma . . . non impedit Collatores Ordinarios &c.*; Præventionem sanè inter modos Collatorum Ordinariorum impeditivos comprehensam volebant summi paciscentes, igitur favore Ordinariorum prohibitam, quando-cunque illos in Jure conferendi præventionem impediri contigerit; quodsi igitur sint Patroni (sunt autem plurimi in Germania) qui alternativam,

seu

ceu ipsis liberum erat, non acceptarunt, sed Jus conferendi semper retinuerunt, ad hos quoque pertinere Concordata prætendimus, ne præventionem turbentur; quid enim lucri habuissent si non acceptata alternativa, prælegissent *præventionis modum*? — Resignationem verò in favorem Patronis inconsultis imò invitis, quibus Jus est præsentandi pro omni mense, esse unum eumque præcipuum *præventionis modum*, quis ignorat? quando enim beneficiatis (quorum obitu ex infirmitate Beneficia vacabunt, aut quos Beneficiorum pluralitatem vel scientiæ defectum, sacri Canones cedere Beneficiis urgent) clandestinis suis Resignationibus, Patrono penitus contempto, resignare liberum est in favorem, ad hanc sequitur *provisio*? nonne hæc provisione præventus est patronus, atque ligatur ipsi manus, ne conferre possit, Beneficium, quod nunc vacat per obitum, aut vacabit ex aliis causis canonicis?

§. XV.

Extensio nostræ Doctrinæ prima.

Quodsi igitur Beneficia, quæ ex origine sua sunt de Jure patronatûs laici postea ad Ecclesiam transeuntis, in omni mense ab *ordinario Collatore*, etsi hic ecclesiastica sit persona, aut, Ecclesia vel Monasterium, sint conferenda, ut nequidem Reverendissimus Indultarius in mense papali si vacabunt, ea conferre possit, (§. VIII.) evidens ac Legibus fundamentalibus Germaniæ apprimè quoque conforme est, ne Patronis invitis resignentur in favorem Romæ a) aut prorsus absit, ut hanc nostram doctrinam ad hæc solum Beneficia limitemus; Verba enim Capitulationis Cæsareæ supra relata generaliter disponunt, & quidem de *omnibus Patronis*, absque discrimine, an laicus sit, an ecclesiasticus? prohibentur enim Resignationes Beneficiorum, quæ in omni mense à *Capitulis & aliis Collatoribus* conferuntur &c. Certum autem est sub his Verbis indistinctè omnes omninò patronos comprehendi; nihil porro refert, quâ ratione patroni etiam ecclesiastici Jus conferendi in omni mense obtinuerint; ajunt enim Verba subsequents: *wider gegebene Freyheiten und erlangte Rechten zum Nachtheil des Juris patronatûs und der Lebenberren in keine Weise gebandelt &c.*

a) Hæc enim Jure ecclesiastico germanico necessaria est sequela, vi Legum fundamentalium: *Beneficium omni mense ad Collatorem pertinet*

tinet, quocunque modo id demum obtinuerit, ergo non est resignabile in Curia ad favorem; quanquam hoc principium non agnoscant illi, quibus vel Leges Imperii ignotæ sunt, vel perperam credunt Resignationes Beneficiorum veluti objectum ecclesiasticum non pertinere ad Leges Imperii, vel absque Fundamento putant contrariam consuetudinem prævalere posse contra Leges nostræ Germaniæ in Curia.

§. XVI.

Extensio nostræ Doctrinæ altera.

Equidem ex principiis hætenus suâ sponte sequeretur Doctrinam nostram intelligendam quoque esse de Beneficiis curatis & parochiis; verùm operæ pretium erit, ut specialem earum hîc mentionem reddamus; *Jure communi decretalium* major semper favor ac ratio habita fuit per summos Pontifices Beneficiorum curatorum, quàm aliorum; uti ad oculum patet ex *C. 35. de Præb. in 6.* quòd Sede apostolica vacante nulla sit eorum reservatio, imò etsi vacaverint ante Vacantiam Sedis apostolicæ; in Concordatis sub alternativâ mensium non contineri illa verior est Sententia Interpretum Germaniæ; ut prorsus rectè de his scribat P. Wollff. SCHMIDT *a)* sequentem in modum: “Ecclesias parochiales in Titulum “perpetuum conferri solitas sub Concordatorum Verbis (*de alternativa*) “non comprehendi ex jam stabilita ratione, quod nomine Beneficii generaliter positi, in materia Reservationum ceu odiosa haud intelligantur “Ecclesiæ curatæ, *b)* & quamvis Regula IX. Cancellariæ juxta communio- “niorem & proprium Verborum tenorem: *omnia Beneficia ecclesiastica* “*cum Cura & sine Cura &c.* Beneficia parochialia comprehendat, “quia tamen hæc Regula sub iisdem Verbis nostris Concordatis non fuit “inserta, sed potiùs in hoc ipso passu modificata, plurimumque restricta, “rectè nos asserere arbitramur, Beneficia parochialia vi Concordatorum “hoc loco non esse reservata. His accedit, quòd pro obtinenda collatione “à romano Pontifice tempus subinde non modicum requiratur, cum “manifesto Ecclesiarum incommodo & animarum periculo; quæ causa “ipsum summum Pontificem (*addimus nos: etiam Episcopos & Principes* “Germaniæ) commovit ut sub generali expressione Beneficii Ecclesias parochiales “noller contineri.” — Quare hodie nulla ferè etiam in Archidicèesi
nostra

nostra Colonienſi eſt Eccleſia parochialis, quæ ſubſit alternativæ menſium; ſic Coloniae pleræque *Via electiva* conferuntur, — quæ Monafteriis incorporatæ exiſtunt, ab his in omni menſe conferuntur; quæ ad collegiataſ Eccleſias pertinent, ab his quoque de iis providetur — in Collegiis illuſtribus mixtis Parochiæ omni menſe ad Collationem Abbatiffarum ſpectant ex earum Statutis. — Igitur ex his prona & evidens eſt applicatio Doctrinæ noſtræ hætenus traditæ ex Capitulatione Cæſarea, videlicet: Eccleſias parochiales non poſſe Romæ reſignari in favorem, etſi ſint Juris patronatûs eccleſiaſtici, quia, in quocunq; menſe vacabunt, nunquam per obitum ad Curiam Romanam devolvuntur.

a) *Inſtit. Jur. eccleſ. Lib. III. p. 428.*

b) BARBOSA *L. 3. C. 4. n. 87.*

§. XVII.

*Applicatio prima Doctrinæ hætenus traditæ ad
Caſum particularem.*

Reſtat, ut ad Jus patronatûs laicum in Collegium eccleſiaſticum tranſlatum redeuntibus Doctrinam à nobis traditam ad caſum quendam individualem applicemus — an. 1726 contractu empti venditi inter Comitem de V. & Abbatiam H. inito in hanc tranſlata ſunt bona cum inhærente iis Jure patronatûs ad Sacellum S. Georgii in *Widdig* ſub clauſula concernente: — *So dan das Jus patronatûs Sacelli ad S. Georgium von ſein Herrn Verkauffers Großeltern in qualitate Juris laicalis fundirt* — mortuo nuper beneficiato præſentavit ad Beneficium tanquam per obitum vacans Abbas Monafterii Clericum R. qui Beneficii mox poſſeſſionem cepit — apparuit brevi poſtea Frater defuncti H. cum Bulla Reſignationis romanæ. Quærebatur, quis ſit triumphaturus? pro proviſo ab Ordinario contra Reſignarium ſtat juſtitia evidens ex principiis hætenus adlatis quia hoc Beneficium non ſubſit alternativæ, ergo nec facultati reſignandi; non ſubſit alternativæ 1) quia ſub tali *qualitate fundatum* expreſſis terminis tranſfertur in Monafterium, ergo ex principiis Curiæ non redditur eccleſiaſticum (vid. §. VI.) ad effectum ut ſubſit Regulis reſervatoriis: 2) in dubio: an hæc Verba ſint tranſlativa ſub *qualitate laicali*, ex Regula (§. XI.)

(§. XI.) tradita præsumendum est in favorem patroni contra reservationum Regulas, utpote odiosas, esse sub hac qualitate translativa, 3.) hoc Beneficium ex origine sua & natura primigenia exceptum est ab alternativa odiosa, ergo præsumitur retinuisse naturam primævam ab onere reservationis liberam, donec clarè doceatur subiacere reservationibus, res enim præsumitur in qualitate suâ nativa, donec probetur illius mutatio. a) 4.) Etsi concedamus tantisper fieri ecclesiasticum per translationem, non redditur tamen tale *ex omni parte*, b) sed solum *secundùm quid præsentationis*, non secundùm qualitatem reservationis (§. X.) 5.) alternativa mensum in Concordatis relinquitur libera, qui eâ gaudere voluerint, nihil tale est in nostro Beneficio, super quo de acceptance alternativæ ne verbum constat, imo præsumendus est patronus non consensisse in alternativam utpote odiosam, nisi doceatur consensus. 6.) Demum quia Reverendissimus ac Eminentissimus noster Indultarius nunquam apponit manus ad talia Beneficia, sed finit Jus hoc patronatûs individuale intactum, quod non fieret, si subesset alternativæ; ergo ex Capit. Cæsarea nec poterit resignari in favorem Romæ. c)

a) Neque dicas facilem esse imò favorabilem Ecclesiis transmutationem Juris patronatûs, de laico in ecclesiasticum, cùm Jus patronatûs laicum sit servitus, in dubio autem Ecclesia præsumitur libera à servitute? R. 1) Dum Jus patronatûs in Collegium ecclesiasticum transit, an per hunc transitum Ecclesia liberatur à servitute Juris patronatûs? nonne æquè Ecclesia, quæ ante servit laico nunc servire tenetur Collegio ceu Patrono; tali igitur transitu solum mutatur persona Domini, cui Ecclesia servire tenetur. R. 2) An liberari Beneficium onere patronatûs laicalis tali transitu dicendum est, ad effectum ut novæ servituti toti Nationi germanicæ odiosæ visæ, seu oneri reservationis subjiatur? quis major germanicæ Nationis favor, Beneficium subicere Juribus patronatûs laici, an subicere reservationibus contra mentem Concordatorum? R. 3) An in servitute redigi dici rectè potest Ecclesia, dum hæc totum suum esse, quod habet, debet Fundatori laico, qui sibi reservat oblationem ministri tanquam conditionem? asserere malimus, Jus patronatûs laicum in Ecclesiam transiens fieri solum secundùm quid præsentationis, ecclesiasticum, quàm illud simpliciter fieri & ex toto ecclesiasticum, ut in servitute reservationis redigatur.

b) Ejusdem quoque est opinionis Cl. NELLERUS ad C. un. de Jur. patron. in 6.

C

c) Ne.

c) Neque Patrono seu Monasterio & proviso ab illo obstat: quòd Benedictus XIV. Beneficium quæstionis contulerit ex *Jure devoluto* ob negligentiam patroni, ubi in Bulla provisionis Pontifex summus narrat hoc Beneficium subesse reservationum Regulis: Etenim 1) Provisio ex *Jure devoluto* juxta *C. 2. de Conc. præb.* est Juris expressi, cui subest etiam Jus patronatûs laicum, ergo inde non inferitur reservatio alternativæ. 2) Quid si narrativa provisionis dicat Beneficium Juris patronatûs laici subesse reservationis? num propterea Beneficium erit reservatum? R^e negativè, ità nec narrativa in casu præfenti, hic enim quærenda & decidenda res est ex Legibus Germaniæ, quas narrativa Bullæ subvertere non potest.

§. XVIII.

Applicatio altera Doctrinæ traditæ.

Supereft postremò, ut Doctrinam expositam ad casum pro nostra Diocesi facile possibilem applicemus; in Concordatis provisionalibus an 1621. inter Ferdinandum Archiepiscopum Coloniensem & Wollfgangum Wilhelmum Ducem Jul. & Mont. conventum inter alia de *Jure patronatûs* fuit sequenti modo: *da die weltliche Patronen innerhalb vier Monaten die Präsentation nit thâten, solle uns Pfalzgraf WOLFGANG WILHELM &c. als Landsfürsten die Provision innerhalb zweyen Monaten reservirt bleiben, und in Unterlassung dessen dem Ordinario das Jus devolutum zu gebrauchen bevorstehen.* a) Hæc Dispositio pactitia est omnino singularis, quia reservatur Domino territoriali Montensi *Jus devolutum*, si Patronus laicus sit negligens & intra quadrimestre non præsentet, exercendum intra duos menses; quodsi igitur Ecclesia, cui collatum est Jus patronatûs ex origine suâ & foundatione laicum, sit negligens quæritur 1) an Ecclesiæ currat quadrimestre tanquam Patrono laico, an semestre veluti ecclesiastico? quæritur 2) an tale Jus patronatûs quoad effectum Juris devoluti sit censendum ecclesiasticum? an laicum? R^e ad 1) distingue: si *sub qualitate laicali* ad Ecclesiam devenerit, erit simpliciter laicale, & præsentabit eo in casu Ecclesia *Jure laicorum* arg. *C. 28. de Jure patronatûs*; si sinè qualitate illa, erit ecclesiasticum secundùm quid *præsentationis ex textu, & juncto summario C. un. de Jure patron. in 6.* Ad 2) R^e si sub qualitate Juris patronatûs laicali ad Ecclesiam sit translatum, negligente Ecclesia Dominus territorialis præsentabit lapsò quadrimestri, manet enim laicale simpliciter etiam quoad præsentationem (vid. §. VII.) si sinè hâc qualitate Ecclesia obtinuerit Jus patronatûs ex origine laicum, non gaudebit Dux Montensis,

negligente Ecclesia, Jure devoluto; qua hoc in casu ejusmodi Jus patronatûs redditur ecclesiasticum *secundùm quid præsentationis* ad effectum ut Ecclesia gaudeat *semestri* ex *C. un. de Jure pat. in 6.* Dux verò Montensis sibi reservavit expressè in concordatis cit. Jus devolutum quoad Jura patronatûs laicorum, quibus currit *quadrimestre* in Verbis: *da die weltliche Patronen INNERHALB VIER MONATEN die Præsentation nicht thâten*, cùm igitur hæc Reservatio sit singularis & contra Jus commune, ultra expressum tenorem non est extendenda. *b)*

a) Vid. Codex MAXIMILIANEUS *T. I. p. 29.*

b) Non est Doctrina nova, quâ per Decursum hujus Dissertationis diximus Jus patronatûs ex parte esse posse ecclesiasticum, & ex parte laicale, exemplum aliud in promptu habes, quod ab omnibus cordatis Canonistis Germaniæ admittitur: in Jure patronatûs mixto, quod unâ ex parte quoad favorem semestris ecclesiasticum reputatur, *quoad reservationes & alternativam mensium* ac alia odiosa venit Jure patronatûs *laici*, quam Doctrinam ipse adeò P. SCHMIER, reservationibus aliâs multum serviens, tradit in *Jurisprud. Can. civ. L. 3. tract. 1. P. 2. C. 3. n. 277.* adde Ant. SCHMIDT. *Instit. J. eccl. ger. T. 1. p. 203. ed. 2.*

§. XIX.

Conclusio Dissertationis.

Atque hæc sunt, quæ quoad Beneficia Juris patronatûs præcipuè illius, quod ex origine laicum est, & postea in Ecclesiam translatum delibavimus, an subsint reservationum Regulis, præsertim an resignari queant Romæ in favorem? de cetero per hæc recedere nolumus à Doctrinâ aliâs tradita, quòd universim resignationes in favorem, quæ in Curia romana fiunt, adversentur Concordatis Germaniæ; hanc tamen Doctrinam generalem de resignationibus universim in favorem nondum admitti unanimiter à Celsissimo Judicio Viennensi aulico, privatim novimus, in quo an. 1750. hæc quæstio multum fuit disputata, votis in paria divisis, voto decisivo tunc non secuto. — Interim his, quæ scripsimus nullius Jura lædere volumus, sed quod officium nostrum est, inhærere veritati cupimus, addentes, quod sub sanctissimo Domino nostro Papâ Pio VI. æquitatis & Justitiæ vindice, Jura Germaniæ ne lædantur, aut metuendum sit nunquam aut si ad ipsum meliùs informandum sumatur recursus à gravatis, ab ipso sit sperandum solamen, quo invito illatum fuit gravamen.

T A N T U M.

THE-

THESES VARIÆ

EX

JURE ECCLESIASTICO GERMANICO.

I.

Concordata Germaniæ, utpote vim pacti habentia, religiosè omnino servanda sunt, cetera declarârunt sapiùs RR. Pontifices, signanter Gregorius XIII.

II.

Nullum dubium est, quin Decreta S. Conc. Basileensis à Germanis a. 1439. Moguntia & ab Eugenio IV. a. 1447. acceptata sint vera pars Concordatorum Germaniæ.

III.

In vim horum Concordatorum Nationi germanicæ est Jus quæsitum, quod in Partibus ultra quatuor diætas à romana Curia distantibus, omnes quæcunque causæ (exceptis majoribus) apud Judices in partibus terminentur & finiantur.

IV.

Quodsi verò quis gravatus non possit habere justitiæ complementum, secundùm eadem Concordata aliter ad Curiam romanam appellari nequit, quàm frequentato priùs Judice intermedio seu METROPOLITA.

V.

Hoc Jus metropolitanum Germaniæ in S. Concilio Tridentino non solum non fuit immutatum, sed expressè firmatum in *Seff. 24. Cap. 20. in Verbis liberum sit partibus adire Judices superiores, ALIAS TAMEN COMPETENTES.* — Imò sanctissimus Pontifex CLEMENS XIII. idem Jus metropolitanum disertè agnovit Rescripto ad Serenissimum Palatinum dato an. 1764. in causâ Spirensi ad Curiam metropolitanam Moguntinam remissa.

VI.

Jure igitur Eminentissimus noster Archiepiscopus Coloniensis prætendit, ne Causæ ecclesiasticæ coram Officialibus Monasteriensi, ac Leodiensi decisæ, neglectâ suâ Curia metropolitana, in instantia appellationis ad aliud tribunal superius immediatè trahantur.

VII.

VII.

Imò si quis etiam à Curia metropolitana ad ipsam Sedem duxerit appellandum, sub pœna nullitatis in vim eorundem Concordatorum causâ per Rescriptum usque ad finem litis in partibus committenda est ac terminanda, ceu sapientissimus Pontifex BENEDICTUS XIV. in Bulla sub initium Pontificatûs sui edita declaravit.

VIII.

Si aliquando causa apud ipsam Sedem foret retinenda, Natio nostra germanica ex pactis Jus quæsitum habet, ne sententiæ judicum inferiorum episcopaliûm reformentur, si ipsæ Legibus particularibus Germaniæ, aut Germanorum consuetudinibus justis sint conformes, etsi difformes fuerint Juri communi recepto solùm in subsidium.

IX.

Cùm porrò iisdem Concordatis EUGENIUS IV. professus fuerit sanctè observantiam canonum Conciliorum œcumenicorum, non est præsumendum, quòd in præjudicium Nationis germanicæ, contra Canones synodorum universalium quidquam attentetur.

X.

Eadem porrò Concordata prohibent ac cassant rescripta, etiam motu proprio emanata, quibus citra justam ac canonicam causam per testes aut alia legitima documenta probatam Jus proprium cuidam de Natione germanica aufertur.

XI.

Iisdem Concordatis, uti & Ss. Concilio Tridentino Sess. 24. Cap. 2. apprimè conforme est, Jus restituendi synodos Provinciales & Diocesanas, in quibus Episcopi Jure proprio Leges statuunt, ipsos etiàm aliàs exemptos obligantes, non obstantibus iis, quæ Gratianus Dist. XVIII. adfert.

XII.

Iisdem Pactis Germaniæ vim inferret docens: sinè consensu illorum quorum interest, novationem posse fieri in Imperio, erectione Episcopatûs novi, aut concessione pallii Episcopo.

XIII.

Quemadmodum confirmatio Episcoporum Germaniæ Concordatis nostris romano Pontifici stabilita est, & manet, sancteque eisdem relinquenda, donec aliter concordetur; ità vice versa Metropolitæ

litæ Germaniæ Concordatorum Jure prætendunt, ut consecratio
tuorum Suffraganeorum à se fiat, nisi consecrandus præsens fuerit
in Curia romana, ceu ipse EUGENIUS Papa IV. literis ad Episcopum
Wratislaviensem datis declaravit.

XIV.

Ex instrumento Concordatorum Aschaffenburgensium, prout
illa in Archidiecepsi nostra sunt promulgata constat: dignitates prin-
cipales in Cathedralibus ac collegiatis Ecclesiis non cadere sub alter-
nativa mensium.

XV.

Salvis Concordatis defendi non potest, Episcopum Germaniæ
electum nondum confirmatum, destitutum Brevi papali teneri ab-
stinere ab administratione in temporalibus & spiritualibus; id tamen
ad Episcopum postulatum non extendimus.

XVI.

Pactis Germaniæ manifestè repugnant Resignationes Beneficio-
rum in favorem, quæ nunquam, in quocunque mense vacant, per
obitum ad Curiam romanam devolvuntur.

XVII.

In vim pacti *Callixtini* excludere prorsùs non possumus authori-
tatem Augustissimi Imperatoris, si ex Jure devoluto alicui Ecclesiæ ger-
maniæ, cui feuda Imperii incorporata existunt, foret providendum.

XVIII.

Ex eodem tamen pacto *Callixtino* sustineri nequit opinio,
quam nuper docuit G. J. WEDEKIND, Jurium Antecessor Heidel-
bergensis Electiones controversas Episcoporum Germaniæ non esse
decidendas à romano Pontifice.

XIX.

Sequitur tamen ex eodem Concordato opinio: Electiones Epif-
coporum celebrari non posse inexpectato Imperatoris Commissario.

XX.

Universim ut Concordata Germaniæ sanctissimè custodiantur,
& ne ceteris Germaniæ nostræ Juribus ac libertatibus vis inferatur,
Capitulatio Cæsarea *art. 14. §. 1.* efficacissimum suppeditat remedium
videlicet: Recursum ad Augustissimum Imperatorem Jurium Ger-
maniæ protectorem.

XXI.

XXI.

Nihil magis optârunt sanctissimi Pontifices, quàm servari pacem & Concordiam inter Ecclesiam & Rempublicam; huic autem Concordiæ repugnat, si quovis modo Majestas Imperantis civilis sivè directè, sivè indirectè in temporalibus lædatur.

XXII.

Facta Majestatis civilis ac ejusdem Concordiæ turbativa, quæ in historia ecclesiastica passim legimus, adscribenda sunt fatis temporum.

XXIII.

Quemadmodum Ecclesiæ christianæ concessa est potestas curandi mediis spiritualibus, ne finis Societatis christianæ lædatur, ita non est dubium, Majestatem civilem eatenus circa sacra versari, ad effectum, ut vigilet, ne bono Reipublicæ quidpiam damni inferatur; quare Imperanti facilè largimur supremum *jus inspectionis* & cavendi circa sacra

XXIV.

Hoc Jure supremo inspectionis nititur *Jus illud placeti*, quod circa LL. Papales exercuerunt constanter Reges Galliæ, atque pro Imperio haud denegandum est Imperatori & ceteris Statibus Imperii.

XXV.

Cur porro non posset Imperans occurrere abusibus manifestis, quæ supremus Protector tum Ecclesiæ tum Reipublicæ?

XXVI.

Quanquam Jus determinandi Disciplinam ecclesiasticam Imperanti civili non competat, sed soli Ecclesiæ à Christo sit concessum; cavendum tamen, ne ejusmodi determinationes Disciplinæ ecclesiasticæ nullo modo lædant bonum Reipublicæ.

XXVII.

Abusibus, quos famosa illa centum Gravamina ex odio potius adversus Pontificem romanum & Clerum concepta, quàm reformationis studio, plus justo exaggerant, Eminentissimus Cardinalis CAMPEGIUS an. 1524. ivit obviam, celebri Constitutione ad Ecclesias Germaniæ edita.

XXVIII.

Quod verò idem ait: oblationes à parochianis invitè exigere per Parochos haud posse, in plerisque Ecclesiis non est receptum, ubi adhuc rectè exiguntur, pro necessaria ac honesta ministrorum sustentatione juxta Cap. 42. de Simonia.

XXIX.

XXIX.

Decretales RR. Pontificum cum Gelasio & Leone M. PP. admittimus; cum Nicolao in sensu Can. 1. D. 19 non admittit CENNIUS Presb. Romanus.

XXX.

Cum Pax Westphalica sit Lex fundamentalis Imperii, contra illam rescibere in Germaniâ nulla potestas potest.

XXXI.

129^m Unde Clausula rescriptis inferi solita *abjurata prius hæresi* ad Germaniæ Statum est impracticabilis.

XXXII.

Causæ ecclesiasticæ Protestantium subsunt Jurisdictioni Archidicasteriorum Imperii.

XXXIII.

Sic dictum Corpus Evangelicorum nullam Jurisdictionem habet in suos constatus.

XXXIV.

Quare mandata executiva contra illos decernere non potest.

XXXV.

Jus tamen intercedendi apud Imperatorem eidem competit ut is in Manifesta læsione Pacis Subsidia ferat.

XXXVI.

Cum Concessio religionis publici Exercitii, quod an. 1754 Comes à Weda defunctus Catholicis in urbe sua residentiali concessit, atque an. 1775 modernus confirmavit, & ampliavit, non adversatur eidem Paci Westphalicæ; Gravamina à Subditis illius Evangelicis penes Corpus Evangelicorum facta, nec non rescripta novissima an. 1777 à Corpore Evangelicorum emanata non videntur ligare Statum illum Evangelicum.

XXXVII.

Duobus Archiepiscopis sanctæ Ecclesiæ nostræ Coloniensis negatum fuisse Pallium legimus, Wiliberto an. 972 ab Adriano II. & S. Engelberto an. 1216 ab Innocentio III. Priori quidem, quia in fidei suæ pagina non reddidit mentionem Decretalium R. R. Pontificum; alteri ob debita antecessorum suorum in Curia contracta; quid de hoc sentiendum? R. Primus excusatur ob rei novitatem, alter propter Can. 3. Dist. 100.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN® Color Control Patches © The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
Light Blue	Light Cyan	Light Green	Light Yellow	Light Red	Light Magenta	White	Light Skin	Light Gray
Dark Blue	Dark Cyan	Dark Green	Dark Yellow	Dark Red	Dark Magenta	White	Dark Skin	Dark Gray

TIFFEN® Gray Scale © The Tiffen Company, 2007

A	1	2	3	4	5	6	M	8	9	10	11	12	13	14	15	B	17	18	19
	R	G	B				W	G	K		C	Y	M						